

Isänmaan asialla

RAUTALAMPI

Rautalammin reserviupseerien historiikin julkistamistilaisuus oli samalla katsaus niin Suomen kuin Rautalammin lähihistoriaan. Tämä tekee siitä tavanomaista mielenkiintoisemman, sillä se selkeyttää asioiden taustoja moneen muuhunkin asiakokonaisuuteen.

Raimo Jalkasen kirjoittama Rautalammin reserviupseerit: 100 vuotta isänmaan asialla -teos kuvaa Suomen ja Rautalammin lähihistoriaa jääkäri liikkeen syntymisestä näihin päiviin saakka. Se on vaatinut moniin asiakirjoihin ja haastatteluihin paneutumista olkoonkin, että aihetta sivuavia teoksia on julkaistu useampiakin. Vaikeusastetta on lisännyt se, että osa asiakirjoista on kadonnut - jos niitä on koskaan ollutkaan. Näin etenkin itsenäisyyttä edeltäneiltä kuohunnan vuosilta, jolloin itsenäisyyteen tähtäävä toiminta oli pidettävä silloisen emämaan (Venäjä) viranomaisilta visusti salassa.

Kirjan kiinnostavuutta lisää näyttävän painoasun ohella myös runsas kuvitus sekä monet luettelot alan paikallisista toimijoista aina lottia ja aiheeseen liittyvissä toimissa kaatuneita myöten. Erityismaininnan ansaitsee se, että siinä puhutaan asiallisesti myös vapaussotaan punaisten puolella osallistuneista.

Kirjan julkistamistilaisuus pidettiin Toholahdessa sijaitsevassa Mattilan talossa, jossa asuneet Rossit olivat merkittävässä rooleissa niin jääkäri liikkeen kuin suojeluskunnankin toiminnassa. Pojista Mikko palveli Preussin kuninkaallisessa jääkäri rykmentti 27:ssä ja sen jälkeen ammattisotilaana Suomen puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen palveluksessa toimien sen ohessa myös useamman suojeluskunnan johtotehtävissä.

Nuorempi veli Otto joutui pidätetyksi Seinäjoella menomatalla jääkärikoulutukseen, jota seurannut vankeus Spalernajassa johti monen muun ohella kalterijääkäri -nimitykseen. Vapauduttuaan hän osallistui vapaussotaan joukkueenjohtajana, toimien sen jälkeen suojeluskuntajärjestön ja puolustusvoimien eri tehtävissä, ja myöhemmin pankinjohtajana.

Samaan veljessarjaan kuulunut Kalle teki elämäntyönsä puolustusvoimien palveluksessa.

Tilaisuus oli houkuttellut paikalle runsaat kolmekymmentä asiasta kiinnostunutta, joille kirjoittaja kertoi tarkemmin kirja projektin eri vaiheista.

Raimo Hytönen

Kirjan kirjoittanut Raimo Jalkanen (oikealla) ja Rautalammin Reserviupseerikerhon nykyinen puheenjohtaja Hannu Jyrkkänen Mattilan portilla.